

A man with glasses, wearing a dark blue vest over a light grey long-sleeved shirt and blue jeans, is kneeling on a green grassy field. He is looking towards the camera with a slight smile. In the background, there are trees and a building with solar panels. A banner with various logos is visible behind him.

‘We denken dat we veel kunnen sturen, maar van de natuur ga je niet winnen’

Bertus Meijer vertrouwt in zijn werk op mens en natuur

Bertus Meijer (50) ziet niet dagelijks alle velden die hij in onderhoud heeft; toch weet de sportveldbeheerder precies hoe de velden in de gemeente Dalfsen erbij liggen. Het sleutelwoord in zijn werk: communicatie. ‘Alles staat of valt met hoe je mensen instrueert en met hen omgaat.’

Auteur: Nino Stuivenberg

Ons interview met Bertus Meijer begint met een gesprek over de ijsdij. Hij legt uit hoe dit onderwerp verband houdt met het werk als fieldmanager: de oorsprong van het gebied en de grondslag. Dalfsen ligt in het Vechtdal en daar ondervindt Meijer bij het onderhoud dagelijks de gevolgen van. Hij is als uitvoerder in dienst bij de gemeente en beschikt over een team van achttien mensen voor het onderhoud van de openbare ruimte, van wie er drie vast op de sportvelden werken. In Dalfsen zijn dat zeventien sportvelden, waarvan er elf volledig gras zijn, vijf kunstgras (dagelijks onderhouden door het team, groot onderhoud door aannemers) en sinds vorig jaar ook één hybrideveld. 'We hebben hier tal van verschillende grondsoorten en lagen', vertelt Meijer. 'Alles is hier zandgrond: grof zand, fijn zand, klapzand. De verschillen in grond zie je ook terug in de bemesting en bewerkingen. In Dalfsen en Hoonhorst hebben we op zand geen last van vilt, maar wel snel paardenbloem. Ook weegbree is bij verdichting een probleem op zandgrond. Dat is een indicatie dat we iets niet goed doen.'

Samen het proces in

Duurzaamheid is altijd de leidraad geweest voor het onderhoud in Dalfsen. Zo ook bij Bertus Meijer. 'Ik ben vijftien jaar geleden begonnen met het boekje "Cradle to Cradle: van wieg tot wieg"', vertelt hij. 'Duurzaamheid was toen al hot, maar het ging nog vooral over zonnepanelen en stroom. In het groen werd niet veel over duurzaamheid gesproken. Met onze jongens zijn we een traject aangegaan en hebben we onderzocht hoe we duurzaamheid konden toepassen in onze eigen omgeving. Daar kwamen verschillende ideeën uit: onkruidbestrijding op verharding, bewegen en spelen, duurzame bemesting, andere machines en brandstoffen. Toen ging het bij mij ook leven. Als je de jongens erbij betrekt en laat nadenken, gaat het proces veel beter. Chemie gebruikten we toen al niet meer op de sportvelden.'

Terug naar de basis

Meijer is een uitgesproken tegenstander van chemie. Volgens hem kleven er veel nadelen aan, die de vermeende voordelen op korte termijn niet waard zijn. 'Als je chemie toepast pak je het probleem aan, maar krijgt alles eromheen ook een tik, ook al gaat het niet kapot. Je kunt ook anders denken: we moeten de gewenste soorten stimuleren door de groei-

omstandigheden voor deze soorten optimaal te maken. Hierdoor hebben ze een voorsprong in de groeiconcurrentie met de soorten die niet gewenst zijn.' De velden in Dalfsen krijgen bijvoorbeeld geen water als ze harder zijn, om ongewenste soorten niet te stimuleren. Laat het Engels raagrass maar het werk doen, is het motto van Meijer. 'Natuurlijke processen zijn veel sterker dan chemische. We vertrouwen sterk op chemie en zijn ervan afhankelijk geraakt, omdat we snel resultaat willen en graag zelf het stuur in handen hebben. Maar we moeten juist de rust bewaren en kijken wat er gebeurt in de ondergrond. Daarom laat ik de jongens vaak zelf een hole steken. Je hoeft niet bang te zijn als er een keer een verkeerde soort tussen de grassen staat. Als de bodem goed is, gebeurt er niks.'

Zoete meststoffen

Na het uitbannen van chemie heeft Meijer de bemesting aangepast: hij werkt sinds vorig jaar volledig organisch. De overstap had geen grote gevolgen, legt hij uit. 'Met de overgang zijn we jaren geleden al begonnen, toen we van traditionele meststoffen overstapten naar semi-organische meststoffen. Dan krijgt het veld ineens een andere kleur: lichtgroen, geel, soms van donkergroen naar paars. Maar het eindresultaat is een natuurlijke groene kleur. De laatste jaren werkten we al semi-organisch, dus het volledig organisch werken gaat goed. We kijken puur wat de grond nodig heeft. Ik heb wel een globaal schema in mijn hoofd van wat er op jaar-

basis ongeveer nodig is, maar afhankelijk van het weer valt dat hoger of lager uit. We starten altijd met een goede basis om het bodemleven te voeden; daarna geven we bij. Ik geef zoete meststoffen die jij en ik zouden kunnen eten. Willen wij het niet eten, dan eet het bodemleven het ook niet. Dan wordt het zwak en kan het de voeding niet omzetten voor het gras.' Meijer is voorstander van mycorrhiza's, omdat deze een symbiose aangaan met het gras. 'En dat heeft een goed effect. Dit niets nieuws; dit konden we honderden jaren geleden al, alleen wisten we het niet meer.'

Een van de gevolgen van de organische bemesting is dat het gras op de velden minder hard groeit. 'We hoeven niet meer te vegen na het maaien', legt Meijer uit. 'In onze velden zit nu nog een laatste piek van stikstof en fosfaat van het kleine beetje niet-organische bemesting, maar dat wil ik er ook uit hebben. Als we maaien, mag het gras gerust blijven liggen. Als het bodemleven op orde is, wordt het opgenomen en omgezet in voeding voor het gras. In het verleden werd altijd gestuurd op grasgroei, maar wij zijn geen boeren. Wij hoeven geen pakken gras te kweken; we moeten voor de breedte gaan.' Omdat er minder groei is en dus weinig gras om te maaien, krijgt Meijer weleens commentaar van jongens die hun twijfels hebben: ze zijn bang om de kooien te verbranden. 'Onzin', zegt Meijer. 'Dat gebeurt alleen als de machine niet goed staat. Als je rustig maait, gaat dat prima.'

Meijer bekijkt het hybrideveld bij vv Hoonhorst.

6 min. leestijd

Grasmat een handje helpen

Minimaal één keer per maand gaat het team met de wiedege over de velden. Ook vlak voor het maaien wordt deze bewerking gedaan. De wiedege zet het gras en onkruid rechtop, waarna dit door de maaier afgekoopt wordt. In Dalfsen worden de velden standaard op 3 cm hoogte gemaaid. Kortere maait Meijer niet, behalve bij groot onderhoud. 'Als je het veld heel kort maait, wordt de ondergrond warmer. De natuur wil daar dan wat mee doen en probeert de ondergrond te bedekken, bijvoorbeeld met ongewenste kruiden. Wij denken dat we heel veel kunnen sturen, maar van de natuur gaan we het niet winnen. Dus moeten we de grasmat een handje helpen door het veld bedekt te laten. De zon zal er dan niet rechtstreeks op branden, waardoor je een veel beter veld krijgt.' Die filosofie past hij ook toe bij het nieuwe hybrideveld dat sinds vorig jaar bij vv Hoonhorst ligt. 'Bij hybridevelden had je altijd de discussie over kort maaien. Wij doen dat niet en houden er een pak gras op. Zou je dan niets aan de vezels hebben? Jawel, want die houden de ondergrond in stand.'

Fan van veldbeemd

Doorzaaien wordt op de velden in Dalfsen jaarlijks gedaan. We bezoeken Meijer eind april en het is een tijdje droog geweest. Mocht er nu regen vallen, dan kan het zijn dat er direct doorgezaaid wordt. Meijer legt uit: 'Wat nu kiemt, is meegenomen. Er wordt niet veel van kapotgespeeld. Zo kijken wij naar het veld. Je

Een van de hoofdvelden in Dalfsen

Langs één van de velden ligt geen verharding, maar een perk struiken en groen

Beluchten van het hybrideveld

moet de grasmat gesloten houden.' In Dalfsen bestaan de velden uit Engels raaigras en veldbeemd. Meijer is zelf een groot voorstander van veldbeemd. 'Maar er is ooit bedacht om die twee bij elkaar te voegen in een zaaimachine,' zegt hij. 'Veldbeemd is een lichtkiemer, dus die moet je niet onder de grond stoppen. In mijn beleving moet je Engels raai en veldbeemd daarom ook nooit bij elkaar zaaien. Ik zaai meestal eerst door met de Vredo en daarna met een Brillion-zaaimachine; die is perfect voor veldbeemd. Het luistert heel nauw, dus je moet wel mensen hebben die zo'n machine willen afstellen. Dat is liefde voor het vak. En ja, het kost je weleens een zak graszaad, maar het levert veel meer op.'

Signalen opvangen

Meijer kan veel vertellen over de velden in de gemeente, maar is er niet dagelijks te vinden. Hij ziet zijn velden één keer per maand, schat hij. 'De basis waarmee ik werk, is wat ik zie en de signalen die ik krijg,' zegt Meijer. 'Hoe ziet het veld eruit, waar blijft water staan, waar droogt het veld het snelst op? Ik kom te weinig op de velden en zit veel op kantoor. Ik zorg er wel voor dat ik 's middags en 's avonds op kantoor ben, als de jongens er ook zijn. Dan wil ik hier zijn om te luisteren en krijg ik de signalen over het veld vanzelf mee. Die signalen over en weer zijn heel belangrijk.' De telefoon rinkelt voortdurend tijdens ons interview. Meijer is een aanspreekpunt voor veel collega's. Of het nu gaat om vragen over riolering of asbest dat is gevonden op de dijk, hij helpt de collega's verder. Het is een typisch voorbeeld van zijn manier van werken: veel communiceren en

signaleren. 'Zo,' zegt hij, terwijl hij ophangt. 'Nu heeft hij weer genoeg informatie om verder te kunnen en weet ik wat de vervolgstappen zijn. Alles staat of valt met hoe je mensen instrueert en met hen omgaat.'

Het werken met mensen is wat het vak volgens Meijer zo leuk maakt. 'De vooruitgang, dat je ziet dat mensen om je heen zichzelf gaan waarden. Je gaat samen voor dingen. Die positiviteit drijft mij.' De erkenning motiveert hem ook om in de Fieldmanager of the Year-verkiezing voor de titel te gaan. 'Mensen meenemen vind ik belangrijk. De nominatie is voor de mensen om me heen een belangrijke opsteker, want zij leveren er ook een bijdrage aan. Je moet het werk van een fieldmanager niet onderschatten; er komt veel bij kijken. Ik zie een fieldmanager als een man of vrouw die in het team staat, zorgt dat de lijntjes uitgezet worden en weer met elkaar verbonden worden. Je bent met je team en de verenigingen bezig en daarnaast heb je te maken met politieke keuzes; dat is een krachtenveld waar ik veel energie van krijg.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!